

MALIKE Brahim
MOHAMAD ZAKI Ahmad
Universiti Utara Malaysia
MUSLIZA Mohamad
Politeknik Sultan Abdul Halim

MENILAI PRIORITI TUNTUTAN RAKYAT DARI PERSPEKTIF DASAR AWAM DAN PERANAN WAKIL RAKYAT

AN EVALUATION OF THE PRIORITY PEOPLE'S DEMANDS FROM PUBLIC POLICY PERSPECTIVE AND THE ROLE OF ELECTED REPRESENTATIVES

Artikel ini membincangkan dapatan kajian tentang kepelbagaian tuntutan rakyat kepada kerajaan. Tujuan kajian dijalankan untuk mengenal pasti tuntutan dan keperluan rakyat sebelum digubal menjadi dasar awam. Namun, tidak semua tuntutan dapat dipenuhi kerana kerajaan perlu mengambil kira prioriti dan kesannya. Soal selidik digunakan untuk mendapatkan maklumat tentang keperluan bantuan daripada rakyat. Soal selidik diedarkan secara terus melalui serahan tangan oleh pengkaji dan dibantu oleh pembanci kepada semua responden. Dalam pada itu, temubual bersemuka bersama wakil rakyat dijalankan oleh pengkaji bertujuan mengetahui pelbagai masalah dan tuntutan daripada rakyat di kawasan masing-masing. Analisis kajian mendapati prioriti tuntutan rakyat dapat dibahagikan kepada keperluan pendidikan, perumahan, pertanian, penternakan, keselamatan, kemudahan, keagamaan dan isirumah. Jadi, kerajaan telah melaksanakan pelbagai dasar bagi memenuhi keperluan rakyat demi keselesaan mereka. Justeru, perbincangan dalam artikel ini berasaskan perspektif dasar awam menggunakan Teori Sistem. Dalam Teori Sistem, tuntutan rakyat adalah input yang perlu diproses oleh sistem politik (kerajaan) sebelum ditukar menjadi output atau hasil. Hasil itu adalah dasar yang berbentuk projek, program dan rancangan yang memberi kesan atau outcomes secara langsung ke atas kehidupan rakyat sama ada mereka berpuas hati atau sebaliknya. Atas sebab itu, maklum balas daripada rakyat amat penting kepada kerajaan bagi meningkatkan mutu setiap dasar yang dilaksanakan.

Kata kunci: *Dasar Awam, Tuntutan, Keperluan, Teori Sistem, Wakil Rakyat*

The article discusses the diversity of demands from people to government. The purpose of the study is to identify the demands and

needs from people before transformed into public policy. However, not all demands were fulfilled because the government needs to evaluate its priorities and impacts. The questionnaires were distributed by hand to respondents by a researcher and help by the enumerator to obtain information about people's demands that channeled to the elected representative before submitted to the government. In the same time, interviews were conducted with the elected representatives by a researcher to obtain the information on people's problems and demands in their constituencies. The analysis shows the priority demands of people can be categorized into eight sectors: educational, housing, agricultural, animal husbandry, safety, facilities, religious and households. Therefore, the government has introduced various policies to people convenience. Thus, the discussion in this article is based on the public policy's perspective by using the System Theory. In this theory, demands of people are an input that needs to be processed by the political system (government) before being changed into outputs or results as projects, programs and plans that will directly give the impact as outcomes to people's live either they are satisfied or otherwise. Therefore, the feedback from the citizens is very important for the government to enhance the quality of the implemented policies.

Keywords: *Demand, Elected Representatives, Need, Public Policy, System Theory*

Pengenalan

Dalam semua jenis sistem politik wujud hubungan secara langsung antara rakyat dan pemimpin. Hubungan tersebut tidak hanya berlaku ketika pilihan raya, tetapi banyak selepas itu apabila pemimpin itu dipilih sebagai perwakilan atau wakil rakyat. Sebenarnya peranan wakil rakyat itu cukup kompleks sebagai pemimpin parti politik, ahli perundangan dalam Dewan Rakyat (Parlimen) atau Dewan Undangan Negeri (DUN) dan perwakilan bagi kawasan yang diwakilinya. Di samping itu, wakil rakyat turut melibatkan diri dengan badan-badan bukan kerajaan dan sukarela, di mana dapat merapatkan hubungannya dengan rakyat. Justeru, apabila rakyat menghadapi masalah, mereka lebih mudah berurusan dengan wakil rakyat berbanding agensi-agensi kerajaan yang berkaitan. Perkara ini sebenarnya boleh menimbulkan salah faham tentang peranan wakil rakyat yang dipengaruhi oleh keperluan di pihak rakyat yang sentiasa menuntut wakil rakyat untuk sedia memberi perkhidmatan dan menyelesaikan masalah mereka tanpa mengira waktu dan keadaan.¹

Dalam sistem politik Malaysia, wujud kepentingan dalam hubungan antara wakil rakyat dengan rakyat. Jika dikaji dari perspektif dasar awam,

hubungan tersebut wujud kerana ada interaksi berasaskan tuntutan dan sokongan. Rakyat mengemukakan pelbagai tuntutan berkaitan kehidupan mereka dan berharap wakil rakyat dapat memenuhinya. Wakil rakyat pula berharap rakyat membalas khidmatnya dengan memberi undi ketika pilihan raya.

Justeru, artikel ini membincangkan tuntutan rakyat dari perspektif dasar awam berasaskan pendekatan Teori Sistem. Sebenarnya, dari perspektif dasar awam, tindakan yang diambil oleh pembuat dasar mempunyai tujuan tertentu untuk menyelesaikan masalah rakyat.² Tindakan (keputusan) yang dibuat itu sebenarnya adalah dasar awam yang memberi kesan langsung ke atas kesejahteraan dan keselamatan rakyat.³ Oleh itu, wakil rakyat perlu memahami setiap tuntutan rakyat dan mencari penyelesaiannya. Hal ini kerana apa yang ditanggung oleh rakyat sebahagiannya adalah kesan daripada dasar-dasar yang telah dilaksanakan oleh kerajaan.

Memahami Peranan Wakil Rakyat

Tidak mudah dan tidak terlalu sukar untuk memahami peranan aktor politik ini. Peranannya bukan sekadar ahli perundangan dan perwakilan dalam Parlimen atau DUN, tetapi berfungsi sebagai pemimpin, pentadbir, pengurus dan ahli politik. Tidak kurang juga wakil rakyat terlibat secara langsung dalam badan bukan kerajaan dan pertubuhan sukarela.⁴ Hal ini membuktikan peranan wakil rakyat begitu kompleks sama ada melibatkan urusan rasmi atau tidak rasmi.⁵ Perkara di atas ada kaitan dengan doktrin percantuman kuasa. Dalam sistem demokrasi berparlimen, percantuman kuasa itu dibenarkan kerana wakil rakyat boleh dilantik menjadi ahli badan eksekutif⁶ iaitu sebagai ahli kabinet. Amalan ini wujud di Malaysia semenjak merdeka menyebabkan peranan wakil rakyat menjadi semakin luas sama ada berbentuk tradisi mahu pun kontemporari yang boleh dikategorikan kepada tanggungjawab parlimentari dan konstituensi (*parliamentary and constituency roles*);⁷ dan khidmat masyarakat.⁸

Peranan wakil rakyat adalah mewakili kepentingan dan suara rakyat dalam kawasan yang diwakilinya. Antaranya mereka berperanan menyelesaikan masalah rakyat yang merupakan tanggungjawab konstituensi seperti yang dapat difahami melalui pernyataan ini “....*their primary focus in terms of constituency. Their role was that constituency welfare officer, sorting out the problems of individual constituents and/or being an advocate for the constituency as a whole, promoting it both economically and politically*”.⁹ Justeru, wakil rakyat perlu memastikan tanggungjawab ini dapat dilaksanakan secara berkesan dan cekap demi kesejahteraan rakyat.¹⁰

Namun, tidak semua rakyat faham peranan sebenar wakil rakyat kecuali hanya untuk menyelesaikan setiap masalah mereka sama ada melalui urusan rasmi atau tidak rasmi. Cuma dalam keadaan tertentu keupayaan wakil rakyat itu adalah terbatas khususnya dari segi kewangan. Atas sebab itu, ada

kes-kes tertentu yang dihadapi rakyat terpaksa dipanjangkan kepada agensi-agensi kerajaan yang berkenaan sama ada di bawah kerajaan persekutuan atau negeri untuk diselesaikan.¹¹ Dalam keadaan seperti ini wakil rakyat berfungsi sebagai orang tengah.

Kedudukan wakil rakyat dalam isu di atas boleh diteliti dari perspektif dasar awam, di mana tindakan yang diambilnya dan kerajaan (lihat Rajah 2) disifatkan sebagai dasar awam. Namun, tidak semua tuntutan dapat dipenuhi kerana sebab-sebab tertentu walaupun melibatkan soal keperluan agama, pendidikan, pekerjaan dan sebagainya. Semua ini menjadi beban kepada wakil rakyat untuk menyelesaikannya, di mana perlu ditangani mengikut keutamaan. Justeru, wujud hubungan rapat antara rakyat dengan aktor politik ini melalui aktiviti khidmat masyarakat dan kerja sosial ketika program melawat kawasan.¹² Hubungan ini menyediakan ruang dan peluang secara lebih dekat kepada wakil rakyat untuk mengetahui segala masalah rakyatnya. Peranan ini lebih berkesan apabila mendapat kerjasama daripada badan bukan kerajaan dan sukarela.

Namun, tidak semua masalah rakyat dapat diselesaikan dengan mudah dan banyak cabarannya. Jadi, wakil rakyat mesti mampu mengurus segala hal ehwal rakyatnya dengan membuat keputusan yang tepat dan rasional. Hal ini amat penting kerana hari ini rakyat begitu peka dengan perkembangan pemimpin mereka. Jika prestasinya rendah, semua ini boleh memberi kesan kepada wakil rakyat dalam pilihan raya. Justeru, wakil rakyat perlu menilai setiap tuntutan rakyat mengikut keutamaan sebelum tindakan diambil untuk menyelesaikannya.

Latar Belakang dan Metodologi Kajian

Kajian tinjauan yang telah dijalankan bertujuan menilai tuntutan rakyat yang disifatkan sebagai *input* dalam konteks Teori Sistem. Manakala keputusan yang dibuat untuk menyelesaikannya perlu melalui proses politik sebelum menjadi dasar awam seperti ditunjukkan dalam Rajah 2. Secara terperinci kajian ini dijalankan bertujuan:

- a) Memahami kepelbagaian tuntutan rakyat kepada wakil rakyat yang disifatkan sebagai *input*;
- b) Mengenal pasti tindakan yang diambil oleh wakil rakyat yang disifatkan sebagai *output* untuk memenuhi tuntutan rakyat ke dalam bentuk dasar awam; dan
- c) Menentukan kepelbagaian tuntutan rakyat berdasarkan kepada prioriti ke arah mencari jalan penyelesaian oleh wakil rakyat.

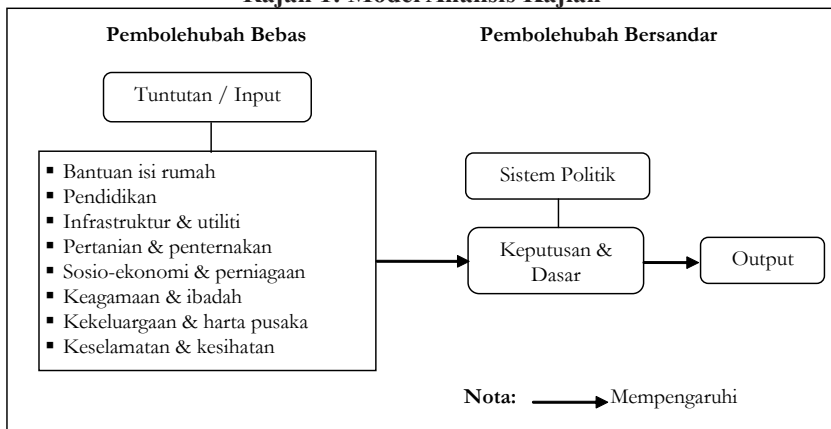
Kajian ini dijalankan di daerah Kubang Pasu melibatkan kawasan DUN Bukit Kayu Hitam dan Jitra dalam Parlimen Kubang Pasu; dan DUN

Ayer Hitam dan Kota Siputeh dalam Parlimen Jerlun. Kajian ini pada asasnya bersifat kualitatif dengan fokus menemubual semua wakil rakyat di daerah ini. Bagi memperkukuh maklumat temubual, soal selidik diedarkan kepada rakyat berhubung tuntutan yang lazim dikemukakan kepada wakil rakyat. Jadi, kajian ini menggunakan dua instrumen iaitu temubual dan soal selidik.

Kaedah persampelan secara rawak mudah digunakan, di mana setiap orang dalam populasinya mempunyai peluang yang sama untuk dipilih sebagai sampel.¹³ Ini bermakna semua pengundi di daerah Kubang Pasu berpeluang dipilih sebagai sampel kajian ini. Ini adalah kelebihan persampelan rawak mudah,¹⁴ di mana membolehkan generalisasi dibuat kepada populasi yang lebih besar.¹⁵ Disebabkan kajian ini berskala kecil, sebanyak 100 soal selidik diedarkan. Setelah diperinci maklum balas yang dikembalikan, hanya 69 soal selidik yang sesuai dianalisis.

Soal selidik dibahagikan beberapa bahagian mengikut pembolehubah bebas dan terikat yang mengandungi soalan terbuka dan tertutup seperti dalam Rajah 1. Data yang diperolehi dianalisis menggunakan perisian SPSS versi 19.0 berasaskan statistik mudah melibatkan nilai kekerapan, peratusan dan min yang dipersembah dalam bentuk jadual. Manakala temubual secara bersemuka menggunakan soalan berstruktur bersama ahli DUN (ADUN) Bukit Kayu Hitam Dato'Ahmad Zaini Japar,¹⁶ ADUN Kota Siputeh Dato'Abu Hassan Sharif¹⁷ dan ADUN Jitra Dato'Aminuddin Omar.¹⁸

Rajah 1: Model Analisis Kajian

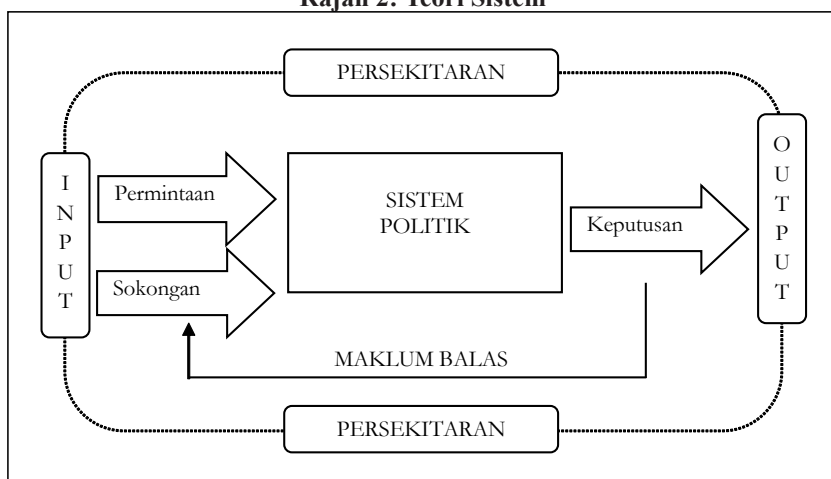
Analisis dan Perbincangan Dapatan Kajian

Analisis dapatan kajian ini dihubungkan dengan perspektif Teori Sistem dalam menilai tuntutan rakyat. Secara umumnya, dasar-dasar yang dibentuk adalah hasil daripada rangsangan persekitaran terhadap sistem politik

(kerajaan).¹⁹ Persekitaran di sini merujuk kepada rakyat dan tuntutan mereka merupakan *input* yang mempengaruhi sistem politik (kerajaan). Sebagai pihak berautoriti, kerajaan berkuasa melaksanakan dasar-dasar untuk memenuhi tuntutan rakyat.

Dalam keadaan tertentu, kerajaan sedia mempertimbang setiap tuntutan rakyat dan menukarkannya menjadi dasar dan apa yang dihasilkan itu merupakan *output* untuk dinikmati oleh rakyat. Melalui *output* itu, kerajaan berharap rakyat terus memberi sokongan untuk kekal berkuasa. Atas sebab itu, setiap *input* yang diterima diproses oleh kerajaan demi kepentingan dan manfaat kepada rakyat. Jika rakyat berpuas hati atau sebaliknya, ini adalah suatu bentuk *outcomes* (kesan) daripada dasar-dasar yang dilaksanakan dan seterusnya memberi maklum balas kepada kerajaan (lihat Rajah 2).

Rajah 2: Teori Sistem

Sumber: Diubahsuai dari Dye, 2011; dan Lester & Stewart, 2000

Dalam pada itu, berdasarkan kepada Rajah 2 di atas, dapat difahami bahawa sistem politik (kerajaan) cuba mengekalkan kedudukannya melalui tiga cara: (i) mewujudkan hasil (*output*) yang memuaskan semua pihak; (ii) bergantung kepada peraturan yang terdapat dalam sistem itu sendiri; dan (iii) mengenakan ancaman atau paksaan.²⁰ Bagi tujuan tersebut, kerajaan sedaya upaya berusaha memenuhi keperluan rakyat dan mengharapkan sokongan mereka untuk kekal berkuasa. Namun, tidak semua tuntutan rakyat dapat dipenuhi dan perlu dinilai berdasarkan keutamaan. Jadi, dari perspektif Teori Sistem, penggabalan dasar awam merupakan proses pembuatan keputusan yang perlu dinilai secara teliti agar mendatangkan kebaikan kepada semua lapisan masyarakat.

Dapatan kajian menunjukkan majoriti responden adalah kakitangan kerajaan (49.3%), diikuti petani (14.5%), pesara kerajaan (10.1%), peniaga (8.7%), surirumah (7.2%), pekerja swasta (5.8%) dan nelayan (1.4%) serta 2.9% tiada pekerjaan. Dari segi tanggungan, majoriti mempunyai 4 orang tanggungan (23.2%), diikuti masing-masing 6 dan 1 orang tanggungan (15.9%). Sementara itu, 94.2% (65 orang) responden dari segi statusnya berkahwin dan masing-masing 2 orang (2.9%) bujang dan duda/janda. Mereka majoritinya berpendapatan bulanan RM1,500 ke atas (66.7%), diikuti RM500 hingga RM1,000 (15.9%) tiada pendapatan tetap (8.7%) seperti ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1: Pendapatan Bulanan Responden

Pendapatan Bulanan	Kekerapan	Peratus
RM1500 ke atas	46	66.7
RM1001 - RM1500	5	7.2
RM500 - RM1000	11	15.9
Bawah RM500	1	1.4
Tiada pendapatan tetap	6	8.7
Jumlah	69	100.0

Keperluan Bantuan Isi Rumah

Beberapa keperluan isi rumah seperti dalam Jadual 2 memperihalkan keperluan rakyat. Analisis mendapati prioriti permintaan adalah untuk membayar bil utiliti (air dan elektrik) adalah tertinggi (min 1.67), diikuti perbelanjaan harian atau sara hidup (min 1.59) dan pembelian perkakas dapur (min 1.48). Analisis kekerapan mendapati keperluan bantuan membayar bil utiliti menunjukkan 14.7% kerap dan sangat kerap dikemukakan. Bagi keperluan harian pula, 13.2% kerap dan sangat kerap dikemukakan untuk mendapat bantuan. Jadi, dapatan kajian menunjukkan keperluan bantuan isi rumah adalah menyeluruh hingga kepada penyediaan kediaman. Jadi, apakah kaedah digunakan oleh wakil rakyat untuk membantu mereka?

Jadual 2: Keperluan Bantuan Isi Rumah

Bantuan Isi Rumah	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Bayar bil utiliti (air dan api)	1.67	76.5%	4.4%	4.4%	8.8%	5.9%
Belanja harian/sara hidup	1.59	82.4%	1.5%	2.9%	4.4%	8.8%
Beli pekakas dapur	1.48	79.4%	4.4%	8.8%	4.4%	2.9%
Baik pulih kediaman	1.33	77.9%	13.2%	8.8%		
Pemasangan paip air	1.29	82.4%	10.3%	5.9%		1.5%
Bayar cukai pintu	1.28	91.2%	1.5%	2.9%	1.5%	2.9%
Bayar cukai tanah	1.23	91.2%	2.9%	2.9%	1.5%	1.5%
Pendawaian elektrik	1.16	86.8%	11.8%	1.5%		
Mohon tapak rumah	1.09	95.6%	1.5%	2.9%		

Bina kediaman baru	1.06	94.1%	5.9%			
--------------------	------	-------	------	--	--	--

Hasil temubual bersama Ahmad Zaini²¹ mendapati rakyat yang tiada pekerjaan tetap dan pendapatan tidak menentu kerap meminta bantuan. Walaupun bekerja, tetapi mereka menerima upah yang rendah dan wang yang diterima terpaksa digunakan untuk membayar hutang. Apabila keadaan terdesak, mereka meminta bantuan wakil rakyat terutama apabila menjelang musim persekolahan dan perayaan. Menurut Abu Hassan, rakyat juga kerap meminta wang untuk membayar bil air dan elektrik, membaiki motosikal dan membeli basikal untuk anak ke sekolah, serta membaiki rumah.²² Aminddin pula memberitahu ada juga yang meminta wang untuk membeli susu anak dan ubat-ubatan khususnya dikemukakan melalui Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung (JKKK).²³

Setiap wakil rakyat berusaha membantu rakyat sebaik mungkin, tetapi bergantung kepada kemampuan kewangan yang ada. Jadi, pendekatan yang diambil adalah merujuk mereka yang layak kepada Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) dan Lembaga Zakat Negeri Kedah (LZNK) untuk mendapatkan bantuan bulanan. Bagi mendapatkan kediaman, mereka disaran memohon Rumah Mesra Rakyat, Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA) dan Projek Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT).

Keperluan Bantuan Pendidikan

Bantuan pendidikan seperti dalam Jadual 3 juga sebahagian daripada urusan rakyat dengan pemimpin. Analisis mendapati keperluan bantuan yuran sekolah adalah tertinggi (min 1.59) dikemukakan kepada wakil rakyat, diikuti buku dan alat tulis (min 1.55) dan yuran pengajian ke institut pengajian tinggi (IPT) (min 1.51). Agak memeranjatkan apabila sebanyak 1.5% (min 1.03) daripada 69 orang responden menemui wakil rakyat untuk meminta bantuan menjelaskan bayaran pinjaman pelajaran.

Jadual 3: Keperluan Bantuan Pendidikan

Bantuan Pendidikan	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Yuran sekolah anak	1.59	79.4%	2.9%	4.4%	10.3%	2.9%
Bantuan buku dan alatulis	1.55	72.1%	13.2%	2.9%	10.3%	1.5%
Pengajian anak di IPTA	1.51	77.9%	8.8%	4.4%	7.4%	1.5%
Sokong dapat biasiswa	1.36	83.8%	5.9%	2.9%	4.4%	2.9%
Masuk sekolah berasrama	1.22	92.6%		2.9%	1.5%	2.9%
Bantuan pakaian dan uniform	1.16	86.8%	10.3%	2.9%		
Pengecualian yuran sekolah	1.13	92.6%	4.4%		2.9%	

Rayuan masuk IPTA	1.13	89.7%	8.8%	1.5%		
Bantuan yuran PIBG	1.13	92.6%	1.5%	5.9%		
Bayar balik pinjaman belajar	1.03	98.5%	1.5%			

Berkaitan perkara di atas, analisis kekerapan menunjukkan keperluan yuran sekolah antara yang paling tinggi (kerap dan sangat kerap) iaitu 13% dikemukakan untuk mendapatkan bantuan. Ini diikuti keperluan buku dan alat tulis sebanyak 11.6% sangat kerap dan kerap dikemukakan. Jadi, analisis mendapati walaupun ada rakyat meminta pelbagai bantuan pendidikan, tetapi kadar yang sangat kerap dan kerap masih rendah. Hanya mereka yang kesempitan hidup kerap meminta bantuan.

Hasil temubual menunjukkan beberapa pendekatan diambil untuk menangani masalah rakyat di atas. Bagi Ahmad Zaini, bantuan diberi mengikut kemampuan demi masa depan rakyat terutama untuk membiayai pengajian anak di institut pengajian tinggi (IPT). Di DUN Bukit Kayu Hitam ada bantuan khas pendidikan disediakan khususnya untuk ke IPT. Menurut Abu Hassan, bantuan awal disediakan untuk peringkat diploma RM500, ijazah dalam dan luar negara masing-masing RM800 dan RM1,000. Bagi Aminuddin, ada peruntukan khas disediakan walaupun jumlahnya tidak besar dan mereka yang layak dirujuk kepada Pejabat Zakat untuk memohon bantuan pendidikan. Manakala, ibu bapa pula kerap meminta wang untuk menghantar anak ke IPT, tambang dan membayar tol. Dalam pada itu, semua wakil rakyat menasihatkan mereka yang telah tamat pengajian supaya membayar balik pinjaman dari Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) sebagai suatu tanggungjawab.

Keperluan Bantuan Infrastruktur dan Utiliti

Keperluan infrastruktur dan utiliti bukan perkara baharu khususnya di luar bandar seperti ditunjukkan dalam Jadual 4. Dapatan kajian menunjukkan bantuan yang paling kerap diminta adalah pembinaan jalan mini tar (min 1.72), diikuti pembinaan longkang, parit, tali air dan terusan (min 1.65), talian telefon dan jalur lebar (min 1.49), padang bola dan gelanggang sukan (min 1.49) dan taman permainan (min 1.45) hingga kepada keperluan pondok bas (min 1.26).

Jadual 4: Keperluan Bantuan Infrastruktur dan Utiliti

Bantuan Infrastruktur dan Utiliti	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Jalan raya / mini tar	1.72	64.7%	11.8%	13.2%	8.8%	1.5%
Longkang / parit / tahair / terusan	1.65	67.6%	14.7%	4.4%	13.2%	
Talian telefon / wifi	1.49	75.0%	8.8%	7.4%	8.8%	

Padang bola / gelanggang sukan	1.49	76.5%	7.4%	8.8%	7.4%	
Padang / taman permainan	1.45	75.0%	13.2%	5.9%	5.9%	
Papan tanda di kampung	1.43	75.0%	14.7%	4.4%	5.9%	
Jejantas / jambatan / titi	1.39	79.4%	11.8%	2.9%	4.4%	1.5%
Batas / ban / empangan	1.38	82.4%	5.9%	7.4%	2.9%	1.5%
Pondok telefon awam	1.38	79.4%	11.8%	2.9%	5.9%	
Pondok bas	1.26	85.3%	8.8%	2.9%	2.9%	

Dapatan kajian menunjukkan keperluan pembinaan, baik pulih dan menaik taraf jalan raya dan mini menjadi keutamaan masyarakat di luar bandar apabila 10.3% kerap dan sangat kerap dikemukakan. Manakala sebanyak 13.2% pula rakyat kerap dan sangat kerap mengemukakan permohonan bagi penyelenggaraan longkang, parit, taliair dan terusan kerana berkaitan dengan keperluan bersawah padi dan bercucuk tanam. Lagi pun banyak kawasan mudah terdedah kepada banjir jika sistem perparitan dan saliran tidak diselenggara dengan baik dan boleh merosakkan tanaman. Justeru, rakyat memohon kerajaan membina batas, ban dan benteng untuk mencegah banjir.

Dalam isu di atas, Ahmad Zaini menjelaskannya kerajaan ada menyediakan peruntukan melalui Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW) dan disalurkan kepada Pejabat Daerah untuk pembangunan infrastruktur dan utiliti. Manakala, Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU), Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) melalui Pejabat Daerah bertanggungjawab memastikan infrastruktur dan utiliti dibina mengikut perancangan dan peruntukan yang diluluskan kerajaan. Bagi Abu Hassan, banyak permintaan dikemukakan termasuk pembinaan tandas di masjid dan surau selain pembinaan jalan raya dan mini tar. Oleh itu, permohonan mesti melalui JKKK untuk dikemukakan kepada kerajaan supaya melalui prosedur yang betul untuk diambil tindakan.

Manakala Aminuddin menjelaskan banyak permohonan untuk menaik taraf jalan mini tar serta keperluan menurap, melebar dan membaiki jalan yang rosak daripada JKKK dan persatuan penduduk. Permohonan mereka dihantar kepada kerajaan negeri dan KKLW untuk dipertimbang. Dalam kes longkang tersumbat dan menaik taraf jalan dalam kawasan taman perumahan, permohonan dihantar kepada Majlis Daerah Kubang Pasu (MDKP) untuk tindakan. Jika kosnya tinggi, permohonan dikemukakan kepada Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT).

Keperluan Bantuan Pertanian dan Ternakan

Dalam Jadual 5 pula memperihalkan keperluan bantuan pertanian dan ternakan yang lazim dikemukakan untuk mendapatkan subsidi benih, baja, racun dan peralatan pertanian (min 1.64), diikuti kawalan haiwan dan serangga perosak

(min 1.57), khidmat nasihat (min 1.32) dan lain-lain termasuk mendapatkan tanah untuk pertanian dan penternakan.

Jadual 5: Keperluan Bantuan Pertanian dan Ternakan

Bantuan Pertanian dan Ternakan	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Subsidi pertanian - benih/baja/racun/peralatan	1.64	73.5%	8.8%	4.4%	5.9%	7.4%
Kawalan haiwan / serangga perosak	1.57	75.0%	7.4%	5.9%	8.8%	2.9%
Khidmat nasihat pakar pertanian / ternakan	1.39	79.4%	8.8%	4.4%	7.4%	
Tanah untuk pertanian	1.32	86.8%	2.9%	5.9%	1.5%	2.9%
Pemasaran / penjualan hasil pertanian	1.29	85.3%	5.9%	4.4%	2.9%	1.5%
Peralatan / teknologi moden	1.29	82.4%	10.3%	2.9%	4.4%	
Kawalan penyakit haiwan ternakan	1.28	83.8%	5.9%	8.8%	1.5%	
Pemasaran / penjualan hasil ternakan	1.25	86.8%	4.4%	5.9%	2.9%	
Skim usahawan tani	1.20	89.7%	1.5%	7.4%	1.5%	
Tapak penternakan	1.19	86.8%	7.4%	5.9%		

Analisis kekerapan mendapati bantuan subsidi benih, baja, racun dan peralatan pertanian menunjukkan sebanyak 13.3% kerap dan sangat kerap dikemukakan oleh responden. Ini diikuti keperluan kawalan haiwan dan serangga perosak, di mana 11.7% kerap dan sangat kerap dikemukakan bagi mendapatkan bantuan. Selain itu, ada yang memerlukan bantuan tapak pertanian dan ternakan, peralatan moden, pemasaran hasil pertanian dan penyertaan dalam skim keusahawanan.

Ahmad Zaini menjelaskan permohonan rakyat dikemukakan kepada Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP), Lembaga Kemajuan Pekebun Kecil dan Perusahaan Getah (RISDA) dan MADA bagi mendapatkan bantuan. Namun, tidak semua permohonan diluluskan, tetapi boleh membuat rayuan jika gagal. Di samping itu, beliau menyarankan agar agensi-agensi tersebut menyelenggara sistem pertanian masing-masing supaya boleh digunakan dengan sempurna oleh petani dan meningkatkan kawal selia agar bantuan dan subsidi yang dikeluarkan tidak disalahguna atau diselewengkan.

Di kawasan DUN Jerlun, masyarakatnya terdiri daripada petani, nelayan dan pekebun kecil dan menurut Abu Hassan, keperluan mereka adalah berbeza-beza. Petani perlu kepada racun dan baja. Nelayan pula perlukan bot dan pukat. Pekebun kecil perlu bantuan pemasaran komoditi seperti getah dan kelapa sawit. Kumpulan mereka ini majoritinya adalah penerima BR1M dan

memerlukan pendapatan tambahan. Justeru, kerajaan menggalakkan mereka meningkatkan hasil padi, buah-buahan dan tangkapan ikan. Justeru, sokongan perlu diberi kepada kumpulan masyarakat ini agar dapat meningkatkan pendapatan masing-masing.

Di kawasan DUN Jitra, ramai petani dan pekebun terlibat dalam program pertanian tanaman pisang dan limau berkelompok dan sebab itu ada permohonan mendapatkan tapak pertanian yang baharu. Menurut Aminuddin, permohonan mereka dihantar kepada Pegawai Pertanian Daerah dan Pertubuhan Peladang Kedah (PKK) untuk dipertimbang. Mereka yang memohon bantuan baja dan kawalan serangga dan makhluk perosak dirujuk kepada Jabatan Pertanian untuk mendapatkan bantuan. Manakala bantuan peralatan seperti pam air, mesin penggembur tanah dan lain-lain dikemukakan kepada KEDA. Dalam pada itu, Aminuddin menasihatkan rakyat supaya tidak terlalu bergantung kepada bantuan kerajaan dan berfikir di luar kotak jika mahu berjaya khususnya sebagai usahawan tani.

Keperluan Bantuan Sosio-ekonomi dan Perniagaan

Kenaikan harga barang dan kos hidup memberi kesan langsung kepada rakyat yang berpendapatan rendah. Justeru, mereka kerap meminta bantuan seperti ditunjukkan dalam Jadual 6. Analisis mendapati bantuan zakat atau baitulmal (min 1.49) paling tinggi diminta, diikuti keperluan menghadiri kursus-kursus kemahiran dalam industri kecil dan sederhana (min 1.22), modal perniagaan (min 1.20) hingga isu melangsaikan hutang dengan ceti haram (1.04 min).

Jadual 6: Keperluan Bantuan Sosio-ekonomi dan Perniagaan

Bantuan Sosio-ekonomi dan Perniagaan	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Bantuan zakat / baitulmal	1.49	73.5%	11.8%	8.8%	2.9%	2.9%
Kursus keusahawanan IKS	1.22	86.8%	4.4%	8.8%		
Modal berniaga	1.20	88.2%	4.4%	5.9%	1.5%	
Peralatan proses makanan	1.14	89.7%	7.4%	1.5%	1.5%	
Sewa tapak / permis niaga	1.13	91.2%	4.4%	4.4%		
Sewa gerat / bazar ramadan	1.13	91.2%	5.9%	1.5%	1.5%	
Bayar ar-rahnu	1.10	94.1%	1.5%	4.4%		
Besar perniagaan	1.09	91.2%	8.8%			
Bayar semula pinjaman	1.09	91.2%	8.8%			
Bayaran pinjaman ceti haram	1.04	97.1%	1.5%	1.5%		

Dapatan kajian menunjukkan kadar kekerapan meminta bantuan sosio-ekonomi dan perniagaan ini agak sederhana, di mana hanya 5.8% responden (kerap dan sangat kerap) meminta bantuan zakat. Kebanyakan responden kekadang sahaja mendapatkan bantuan modal atau sumber kewangan untuk berniaga, membeli peralatan, menyewa tapak perniagaan dan lain-lain.

Berkaitan keperluan sosio-ekonomi dan perniagaan, Ahmad Zaini menjelaskan peniaga memerlukan modal bagi meneruskan perniagaan. Jika melibatkan modal yang rendah, permohonan diluluskan menggunakan peruntukan wakil rakyat. Jika perlu modal besar, permohonan dirujuk kepada TEKUN, AIM, MARA, SME Bank dan Agro Bank. Selain itu, LPP membantu petani membeli mesin dan baja bagi meningkatkan hasil keluaran. Bantuan zakat pula bersifat *on-off* kepada golongan asnaf sebagai modal awal berniaga secara kecil-kecilan. Dalam isu pajak gadai, rakyat di kawasan DUN Bukit Kayu Hitam banyak menggunakan pajak gadai konvensional kerana kurang maklumat tentang ar-rahnu.

Sementara itu, Abu Hassan memberitahu permohonan mendapatkan modal perniagaan kebanyakannya daripada peniaga-peniaga kecil. Bagi yang memerlukan modal yang besar, permohonan dihantar kepada Perbadanan Usahawan Nasional Berhad (PUNB) untuk dipertimbang. Bagi golongan miskin dan fakir, masalah mereka dirujuk kepada Pusat Zakat dan JKM bagi mendapatkan modal memulakan perniagaan secara kecil-kecilan. Manakala di kawasan DUN Jitra, permohonan modal perniagaan dipanjangkan kepada TEKUN, AIM dan Unit Pembangunan Usahawan Kecil (UPUK). Jika modal diperlukan kecil, Aminuddin membantu mereka menggunakan peruntukan wakil rakyat untuk berniaga secara kecil-kecilan. Dari segi tapak perniagaan, MDKP telah menyediakan banyak tapak di pekan Jitra, Kepala Batas, Changlun dan lain-lain. Namun, peniaga lebih suka berniaga di kawasan rezab, di tepi jalan dan hadapan sekolah hingga menimbulkan banyak masalah. Atas sebab itu, MDKP terpaksa mengambil tindakan tegas supaya pencerobohan kawasan larangan tersebut tidak berterusan.

Keperluan Bantuan Keagamaan dan Rumah Ibadah

Keperluan bantuan keagamaan dan rumah ibadah turut menjadi keutamaan rakyat seperti ditunjukkan dalam Jadual 7. Antara yang kerap (tinggi) permintaannya adalah bantuan sambutan perayaan (min 2.06), diikuti gotong royong membersihkan rumah ibadat (min 1.96), permohonan binatang korban untuk Hari Raya Haji (min 1.87) dan lain-lain. Terdapat juga permohonan untuk membesarkan masjid dan rumah ibadat (min 1.80), pembinaan surau, masjid dan rumah ibadat yang baharu (min 1.74) serta bantuan menunai umrah dan mendapatkan giliran awal mengerjakan fardhu haji.

Jadual 7: Keperluan Bantuan Keagamaan dan Rumah Ibadat

Bantuan Keagamaan dan Rumah Ibadat	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Sambutan perayaan agama	2.06	57.4%	8.8%	13.2%	14.7%	5.9%
Gotong royong bersih rumah ibadat	1.96	54.4%	14.7%	16.2%	11.8%	2.9%
Mohon binatang korban	1.87	76.5%	8.8%	7.4%	5.9%	1.5%
Gotong royong bersih kubur	1.81	58.8%	16.2%	14.7%	7.4%	2.9%
Besar surau / masjid / rumah ibadat	1.80	55.9%	25.0%	7.4%	8.8%	2.9%
Bina surau / masjid / rumah ibadat	1.74	61.8%	17.6%	10.3%	7.4%	2.9%
Majlis khatam al-Quran	1.72	63.2%	14.7%	11.8%	8.8%	1.5%
Majlis tilawah al-Quran	1.46	73.5%	13.2%	10.3%	1.5%	1.5%
Tunai umrah	1.33	83.8%	7.4%	1.5%	5.9%	1.5%
Tunai fardu haji	1.30	85.3%	5.9%	2.9%	4.4%	1.5%

Dapatan kajian menunjukkan kekerapan yang agak tinggi dikemukakan kepada wakil rakyat bagi mendapatkan bantuan berkaitan keagamaan dan rumah ibadat berbanding bantuan-bantuan lain. Misalnya, sambutan perayaan agama menunjukkan sebanyak 20.6% responden kerap dan sangat kerap mengemukakannya kepada wakil rakyat. Begitu juga dalam program gotong royong membersihkan rumah ibadat, di mana 14.4% pernah berbuat demikian. Bagi mendapatkan bintang untuk korban dan membersihkan kawasan kubur yang masing-masing 7.4% dan 10.3% kerap dan sangat kerap dikemukakan untuk mendapatkan bantuan.

Dalam isu di atas, Ahmad Zaini memberitahu kes yang kerap dirujuk kepadanya adalah untuk mendapatkan giliran awal menunai fardu haji dengan harapan wakil rakyat ada kouta khas bagi tujuan itu sebab belum dipilih pada tahun itu. Bagi permohonan pembinaan kuil oleh masyarakat beragama Hindu, jika kos tidak melebihi RM20,000 peruntukan diberi melalui dana khas hasil cukai jualan arak dan judi daripada Kementerian Kewangan. Bagi pembinaan masjid dan surau, bantuan diperolehi melalui dana kerajaan negeri, Jabatan Perdana Menteri, derma syarikat dan sumbangan orang ramai.

Abu Hassan pula memaklumkan kira-kira 36 buah masjid dan surau di kawasan DUN Jerlun di bawah seliaan kerajaan negeri. Permohonan daripada pihak pengurusan masjid dan surau biasanya untuk menggantikan permaidani, membaiki bumbung bocor, pembesar suara dan sebagainya. Hal yang sama dimaklumkan oleh Aminuddin termasuklah bila tiba musim haji, ramai meminta pertolongan wakil rakyat dan kes mereka dirujuk kepada Lembaga Tabung Haji (LTH) untuk mendapatkan giliran lebih awal. Mereka yang dapat menunaikan fardu haji dan umrah, wakil rakyat memberi bantuan kewangan untuk membeli pakaian ihram, keperluan asas haji dan sedikit wang saku.

Manakala rumah-rumah ibadat bukan Islam diberikan peruntukan mengikut kemampuan.

Keperluan Bantuan Kekeluargaan dan Perundangan

Isu kekeluargaan dan undang-undang berkaitannya juga kerap menjadi urusan rakyat seperti dalam Jadual 8. Bantuan yang kerap diminta adalah urusan perkahwinan (min 1.45), pendaftaran nikah (min 1.43), proses perceraian (min 1.14) dan pembayaran saman atau kompaun (min 1.39), pendaftaran anak (1.36) dan isu pengabaian tanggungjawab sebagai suami atau isteri. Analisis kekerapan mendapati urusan perkahwinan, pendaftaran nikah dan perceraian antara paling tinggi dikemukakan berbanding hal-hal lain yang hanya kadang-kadang sahaja dirujuk kepada wakil rakyat untuk untuk diselesaikan.

Jadual 8: Keperluan Kekeluargaan dan Perundangan

Bantuan Kekeluargaan dan Perundangan	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Urusan perkahwinan	1.45	75.0%	8.8%	13.2%	1.5%	1.5%
Pendaftaran nikah	1.43	76.5%	8.8%	11.8%	2.9%	
Urusan perceraian	1.14	92.6%	7.4%			
Bayar saman / kompaun	1.39	77.9%	10.3%	7.4%	2.9%	1.5%
Pendaftaran anak	1.36	80.9%	8.8%	7.4%	1.5%	1.5%
Tuntutan hak harta pusaka	1.30	89.7%	7.4%	2.9%		
Pembahagian harta pusaka	1.20	88.2%	5.9%	5.9%		
Bayar denda mahkamah	1.12	92.6%	2.9%	4.4%		
Keganasan / dera rumah tangga	1.10	92.6%	4.4%	2.9%		
Abai tanggungjawab suami / isteri	1.10	92.6%	4.4%	2.9%		

Ahmad Zaini memberitahu kerap membantu rakyatnya membayar denda, mendapat khidmat peguam dan menyelesaikan kes saman. Ada yang minta bantuan menguruskan proses pendaftaran perkahwinan sebab bernikah tanpa kebenaran di Thailand dan didenda oleh Mahkamah Syariah. Atas sebab itu, mereka perlu mendapatkan pengesahan perkahwinan dari Pejabat Konsulat Malaysia di Songkhla bagi memudahkan pendaftaran di Malaysia. Masalah ini ada kaitan dengan proses pendaftaran anak dan urusan persekolahan mereka. Hal yang sama dimaklumkan oleh Abu Hassan dan Aminuddin sebagai masalah rakyat di kawasan DUN Jerlun dan Jitra. Dari segi faraid, ketiga-tiga wakil rakyat itu berusaha membantu mempercepat proses pembahagian harta pusaka kepada waris. Bahkan ada isu penipuan dalam pembahagian harta apabila maklumat waris disembunyikan supaya tidak mendapat haknya. Apabila waris lain tahu hal sebenar, maka timbullah persengketaan. Jadi, mereka dinasihatkan merujuk masalah tersebut kepada pihak berkuasa atau melalui proses mahkamah.

Keperluan Bantuan Keselamatan dan Kesihatan

Kesedaran terhadap aspek keselamatan dan kesihatan semakin tinggi dalam kalangan rakyat seperti ditunjukkan dalam Jadual 9. Antaranya melibatkan kesedaran terhadap wabak penyakit, kebersihan, jenayah, keselamatan awam dan lain-lain. Bantuan yang kerap diminta adalah untuk membersihkan kampung (min 1.90), kempen keselamatan dan kebersihan kawasan (min 1.78), menyelenggara parit, longkang dan saluran kumbahan (min 1.78) dan kawalan wabak penyakit (min 1.72). Ada juga permohonan menubuhkan unit skim rondaan sukarela (SRS) (min 1.62), pondok kawalan (min 1.55), kelab rukun tetangga (KRT) (min 1.55) dan bomba sukarela (min 1.23). Dapatan kajian boleh dirumuskan bahawa tuntutan kepada perkara-perkara di atas mempunyai kadar kekerapan tinggi (kerap dan sangat kerap) dikemukakan kepada wakil rakyat.

Jadual 9: Keperluan Bantuan Keselamatan dan Kesihatan

Bantuan Keselamatan dan Kesihatan	Min	Penilaian				
		Tidak pernah	Jarang	Kadang-kadang	Kerap	Sangat kerap
Bersih kawasan kampung / kediaman	1.90	52.9%	20.6%	16.2%	7.4%	2.9%
Kempen keselamatan dan kebersihan	1.78	57.4%	22.1%	10.3%	8.8%	1.5%
Selenggara parit / longkang / saluran / kumbahan	1.78	60.3%	17.6%	11.8%	7.4%	2.9%
Kawalan wabak penyakit berjangkit	1.72	63.2%	14.7%	13.2%	7.4%	1.5%
Tubuh unit rondaan sukarela	1.62	69.1%	11.8%	10.3%	7.4%	1.5%
Pondok kawalan	1.58	73.5%	10.3%	5.9%	7.4%	2.9%
Tubuh kelab rukun tetangga	1.55	73.5%	10.3%	7.4%	7.4%	1.5%
Lampu isyarat / jalan	1.43	73.5%	16.2%	8.8%		1.5%
Tambatan / benteng banjir	1.29	83.8%	11.8%	1.5%	1.5%	1.5%
Tubuh bomba sukarela	1.23	88.2%	5.9%	2.9%	2.9%	

SRS ditubuhkan atas permintaan komuniti dan menerima peruntukan daripada Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPIN). Menurut Ahmad Zaini, untuk membina pondok pengawal, peruntukan daripada beliau sendiri dan kerajaan. Manakala program keselamatan dan kesihatan di bawah tanggungjawab agensi seperti MDPK dan Jabatan Kesihatan untuk aktiviti seperti penyelenggaraan longkang dan saluran serta lampu jalan di kawasan bandar dan luar bandar.

Abu Hassan pula memberitahu melalui KRT, SRS dan pondok pengawal, kadar kecurian di kawasan DUN Jerlun dapat dikurangkan. Manakala aktiviti gotong royong kerap diadakan dengan kerjasama Jabatan

Kesihatan bagi mengawal wabak Denggi. Dari segi keselamatan jalan raya, peruntukan lebih kurang RM1 juta digunakan untuk membina lampu isyarat di Simpang Kemboja dan Pekan Lintang bagi keselesaan rakyat. Dalam kes ribut dan banjir yang berlaku dalam kawasan DUN Kota Siputeh telah mendapat kerjasama dan bantuan daripada Majlis Keselamatan Negara (MKN) dan Tenaga Nasional Berhad (TNB) yang telah dikelolakan oleh Dato' Seri Mukriz (ketika itu masih Menteri Besar Kedah) bagi projek rumah Baiti Jannati.

Dalam kawasan DUN Jitra, SRS dan KRT ditubuhkan untuk menjaga keselamatan taman dan kampung kerana isu ini bukan tanggungjawab polis sepenuhnya, di mana perlu ada kerjasama daripada masyarakat. Dalam isu kesihatan, jika ada kes demam Denggi, JKKK diarahkan mengadakan aktiviti pembersihan dengan kerjasama Jabatan Kesihatan. Dalam isu banjir, kerajaan telah mengeluarkan belanja yang besar untuk membina benteng dan tebatan banjir seperti mendalamkan beberapa sungai di DUN Jitra. Bagi keselamatan jalan raya, lampu isyarat telah dibina di persimpangan ke Taman Bersatu dengan kerjasama Jabatan Kerja Raya (JKR).

Perbandingan Min Prioriti Tuntutan

Analisis dapatan kajian menunjukkan pelbagai jenis tuntutan rakyat yang boleh dipecahkan kepada beberapa kumpulan mengikut prioriti seperti ditunjukkan dalam Jadual 10. Analisis menunjukkan keperluan bantuan keagamaan dan rumah ibadat paling tinggi dikemukakan kepada wakil rakyat dengan min 1.70. Ini diikuti bantuan keselamatan dan kesihatan (min 1.58), di mana menunjukkan kesedaran rakyat kepada perkara ini semakin meningkatkan. Seterusnya keperluan kepada infrastruktur dan utiliti (min 1.46) yang menduduki tangga ketiga tertinggi sebagai salah satu prioriti rakyat dan bantuan yang paling rendah (min 1.16) adalah sosio-ekonomi dan perniagaan.

Jadual 10: Perbandingan Min Prioriti Keperluan Rakyat

Jenis Bantuan (N=69)	Min	Median	Sisihan Piawai	Minimum	Maksimum
Keagamaan dan ibadat	1.7058	1.3000	.92798	1.00	5.20
Keselamatan dan kesihatan	1.5899	1.3000	.78967	1.00	4.40
Infrastruktur dan utiliti	1.4652	1.1000	.71039	1.00	4.00
Pertanian dan ternakan	1.3406	1.0000	.66229	1.00	3.90
Keperluan isirumah	1.3174	1.0000	.56930	1.00	3.20
Pendidikan	1.2812	1.0000	.41205	1.00	2.70
Kekeluargaan dan perundangan	1.2609	1.0000	.47192	1.00	3.00
Sosio-ekonomi dan Perniagaan	1.1638	1.0000	.36339	1.00	2.90

Dapatan kajian ini jelas menunjukkan bahawa kesedaran rakyat begitu tinggi dalam aspek keagamaan dan keperluan ibadat ini dari semasa ke semasa.

Begitu juga dalam aspek keselamatan dan kesihatan, di mana kerisauan rakyat terhadap peningkatan jenayah seperti kecurian, pecah rumah, ragut dan rompak semakin tinggi. Bahkan peningkatan kes demam Denggi juga mendorong rakyat untuk meningkatkan usaha memerangnya. Dalam usaha membentasi jenayah, rakyat bertindak mencegahnya dengan menubuhkan KRT, SRS dan membina pondok pengawal keselamatan di kawasan masing-masing. Disebabkan Kedah merupakan negeri pengeluar hasil padi dan beberapa jenis pertanian lain, maka permintaan terhadap keperluan bantuan pertanian dan ternakan juga antara yang tertinggi dikemukakan kepada wakil rakyat.

Kesimpulan

Hakikatnya kebergantungan rakyat kepada pemimpin seperti wakil rakyat terutama di kawasan luar bandar begitu ketara. Mereka mengemukakan pelbagai tuntutan sama ada bersifat peribadi mahu pun kepentingan bersama dalam komuniti. Sebarang masalah yang hadapi pasti dirujuk terus kepada wakil rakyat untuk menyelesaikannya. Namun, bukan mudah dan tidak semua tuntutan rakyat dapat dipenuhi kerana melibatkan kos sama ada kecil atau besar jumlahnya. Atas sebab itu, kerajaan dan wakil rakyat perlu menilai dari segi rasional dan prioritinya setiap tuntutan itu sebelum dipenuhi.

Justeru, tindakan yang diambil oleh kerajaan bagi menyelesaikan masalah rakyat sebenarnya adalah dasar awam yang dapat dilihat dalam pelbagai bentuk program, projek dan rancangan. Di sini dapatlah disimpulkan bahawa pendekatan yang diambil oleh wakil rakyat atau kerajaan seperti: (i) tindakan segera, misalnya berkaitan hal kecemasan, bencana dan kematian, di mana bantuan segera diberikan kepada pihak yang terlibat; (ii) tindakan berkala, misalnya melalui Rancangan Malaysia Ke-11, di mana rancangan pembangunan bagi kepentingan rakyat telah ditetapkan agendanya atau mengikut jadual; dan (iii) peranan pihak ketiga, misalnya fungsi yang dimainkan oleh badan awam dan swasta seperti AIM, TEKUN, PNUB, UPUK, MARA, Agro Bank dan SME Bank banyak membantu wakil rakyat dan kerajaan dalam menangani masalah rakyat.

Sebenarnya peranan wakil rakyat begitu besar dan tidak terhad kepada memenuhi tuntutan rakyat sahaja. Mereka juga bertanggungjawab ke arah perpaduan, integrasi dan keselamatan negara.²⁴ Apabila wujud perpaduan dan integrasi kaum, aspek keselamatan dalam negara dapat ditingkatkan misalnya melalui penubuhan KRT dan SRS di bawah seliaan JPNIN²⁵ dan bekerjasama dengan pihak PDRM, Agensi Anti Dadah Kebangsaan (AADK) dan lain-lain. Jadi, wakil rakyat juga bertanggungjawab dalam soal perpaduan dan keselamatan negara. Di Malaysia, isu perpaduan kaum tenggelam timbul. Namun, isu ini sering kali dihangatkan apabila berlaku perubahan lanskap politik. Sepatutnya mereka (wakil rakyat dan parti-parti politik) tidak

menggunakan isu ini demi kepentingan politik. Mereka perlu merujuk kepada sejarah panjang caturan kerjasama politik pelbagai kaum di Malaysia agar menjadi matang. Dalam hal ini, sepatutnya sejarah dijadikan panduan, iktibar dan pengajaran demi untuk kesejahteraan dan perpaduan di Malaysia dapat dipelihara.²⁶ Ini semua adalah tanggungjawab dan amanah yang perlu dipikul oleh wakil rakyat melalui mandat yang telah diberikan melalui pilihan raya oleh rakyat.

Nota Akhir

1. Malike Brahim, Mohd. Fo'ad & Musliza, "Peranan wakil rakyat dalam parti politik: Isu dan Cabaran". *JEBAT: Malaysian Journal of History, Politics & Strategy*, Vol. 40(1) (July), 2013, hlm. 97.
2. Anderson J.E., *Public Policymaking: An Introduction* (8th ed.), Stamford, Cengage Learning, 2015.
3. Friedrich C., *Man and His Government*, New York, McGraw-Hill. 1963.
4. Malike Brahim, Mohd. Fo'ad & Musliza, "Peranan wakil rakyat dalam parti politik: Isu dan Cabaran". *JEBAT: Malaysian Journal of History, Politics & Strategy*, Vol. 40(1) (July), 2013, hlm. 97.
5. Malike Brahim, *Kepimpinan Politik: Memahami Peranan Wakil Rakyat di Malaysia*, Kangar, Penerbit Universiti Malaysia Perlis (UniMAP), 2015.
6. Carter & Herz, *Government and Politics in Twentieth Century*, London, Thames and Hudson, 1970.
7. Malike Brahim, Mohd. Fo'ad & Musliza, "Peranan wakil rakyat dalam parti politik: Isu dan Cabaran". *JEBAT: Malaysian Journal of History, Politics & Strategy*, Vol. 40(1) (July), 2013, hlm. 97.
8. Mickel, 2010, "The Modern Member of Parliament: Legislator, Ombudsman or Social Worker?" Paper Presented at 41st Presiding Officers and Clerks Conference Darwin, Northern Territory (3-9 July). <http://www.nt.gov.au/.../parliament?...pdf>. [22 Disember 2010].
9. Searing D., *Westminster's World: Understanding Political Roles*. Cambridge, Harvard University Press, 1994.
10. Malike Brahim, *Peranan dan Tanggungjawab Wakil Rakyat dalam Sistem Politik Malaysia*, 2014, Tesis Universiti Utara Malaysia.
11. *Utusan Malaysia*, 2 November 2010.
12. Malike Brahim, *Kepimpinan Politik: Memahami Peranan Wakil Rakyat di Malaysia*, Kangar, Penerbit Universiti Malaysia Perlis (UniMAP), 2015.
13. Othman Lebar, *Penyelidikan Kualitatif: Pengenalan kepada Teori dan Metod*, Tanjong Malim, Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris, 2006.

14. Syed Arabi Idid, *Kaedah Penyelidikan Komunikasi dan Sains Sosial*, Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka, 1998.
15. Neuman, *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches* (6th ed.). Boston, Pearson, 2006.
16. Temubual bersama YB Dato' Ahmad Zaini Japar ahli DUN Bukit Kayu Hitam pada 31 Julai 2014.
17. Temubual bersama YB Dato' Abu Hassan Sharif ahli DUN Kota Siputeh pada 20 Ogos 2014.
18. Temubual bersama YB Dato' Aminuddin Omar ahli DUN Jitra pada 11 Jun 2015.
19. Dye T.R., *Understanding Public Policy* (13th ed.), Boston, Longman, 2011.
20. Malike Brahim, *Dasar Awam di Malaysia: Suatu Pengenalan*, Petaling Jaya, IBS Buku Sdn. Bhd, 2008.
21. Hasil temubual bersama YB Dato' Ahmad Zaini Japar ahli DUN Bukit Kayu Hitam pada 31 Julai 2014.
22. Hasil temubual bersama YB Dato' Abu Hassan Sharif ahli DUN Kota Siputeh pada 20 Ogos 2014.
23. Hasil temubual bersama YB Dato' Aminuddin Omar ahli DUN Jitra pada 11 Jun 2015.
24. Lee Lam Thye, *As I Was Saying: Viewpoints, Thoughts and Aspirations of...*, Subang Jaya, Selangor, Pelanduk Publications, 1998.
25. Dipetik dari www.jpnn.gov.my.
26. Ishak Saat, "Caturan politik pelbagai kaum di Tanah Melayu 1046-1957". *JEBAT: Malaysian Journal of History, Politics, & Strategic Studies*, Vol. 37, 2010, hlm. 82-83.

Rujukan

- Anderson, J. E. 2015. *Public Policymaking: An Introduction* (8th ed.). Stamford: Cengage Learning.
- Ahmad Zaini Japar (YB Dato') ahli DUN Bukit Kayu Hitam. Ditemubual oleh Ketua Penyelidik (Malike Brahim) pada 31 Julai 2014 di Taman Suasana Indah. Jitra.
- Abu Hassan Sharif (YB Dato') ahli DUN Kota Siputeh. Ditemubual oleh Ketua Penyelidik (Malike Brahim) pada 20 Ogos 2014 di Taman Siswa. Jitra.
- Aminuddin Omar (YB Dato') ahli DUN Jitra. Ditemubual oleh Ketua Penyelidik (Malike Brahim) pada 11 Jun 2015 di Restoran Family. Taman Sinaran. Jitra.
- Carter G. M. and Herz, J. H. 1970. *Government and Politics in the Twentieth Century*. London: Thames and Hudson.
- Dye T. R. 2011. *Understanding Public Policy* (13th ed.). Boston: Longman.

- Friedrich C. 1963. *Man and His Government*. New York: McGraw-Hill.
- Ishak Saat. 2010. "Caturan politik pelbagai kaum di Tanah Melayu 1046-1957". *JEBAT: Malaysian Journal of History, Politics, & Strategic Studies*, Vol. 37, pp. 82-83.
- Lee Lam Thye. 1998. *As I Was Saying: Viewpoints, Thoughts and Aspirations of...* Subang Jaya. Selangor: Pelanduk Publications.
- Lester J. P. & Stewart. J. 2000. *Public Policy: An Evolutionary Approach* (3rd ed.). Boston: Wadsworth Thomson Learning.
- Malike Brahim. 2015. *Kepimpinan Politik: Memahami Peranan Wakil Rakyat di Malaysia*. Kangar: Penerbit Universiti Malaysia Perlis (UniMAP).
- Malike Brahim. 2014. *Peranan dan Tanggungjawab Wakil Rakyat dalam Sistem Politik Malaysia*. Tesis PhD. Universiti Utara Malaysia (Tidak Diterbitkan).
- Malike Brahim. 2008. *Dasar Awam di Malaysia: Suatu Pengenalan*. Petaling Jaya: IBS Buku Sdn. Bhd.
- Malike Brahim, Mohd. Fo'ad Sakdan dan Musliza Mohamad. 2013. "Peranan Wakil Rakyat dalam Parti Politik: Isu dan Cabaran". *JEBAT: Malaysian Journal of History, Politics & Strategy*. Vol. 40(1) (July).
- Mickel J. 2010. "The Modern Member of Parliament: Legislator, Ombudsman or Social Worker?" Paper Presented at 41st Presiding Officers and Clerks Conference Darwin, Northern Territory (3-9 July). <http://www.nt.gov.au/.../parliament?...pdf>. [22 Disember 2010].
- Neuman W. L. 2006. *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches* (6th ed.). Boston: Pearson.
- Othman Lebar. 2006. *Penyelidikan Kualitatif: Pengenalan kepada Teori dan Metod*. Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Searing D. 1994. *Westminster's World: Understanding Political Roles*. Cambridge: Harvard University Press.
- Syed Arabi Idid. 1998. *Kaedah Penyelidikan Komunikasi dan Sains Sosial*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Nota Biografi

Malike Bin Brahim, (PhD) (malike@uum.edu.my) ialah pensyarah kanan di Pusat Pengajian Kerajaan, Universiti Utara Malaysia (UUM). Lulusan sains politik dari Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) (sarjana muda dan sarjana) dan ijazah kedoktoran dari UUM. Beliau banyak menghasilkan artikel dan kajian berkaitan politik, pentadbiran dan dasar awam termasuk menilai peranan wakil rakyat.

Mohamad Zaki Bin Ahmad (zaki.ahmad@uum.edu.my) ialah pensyarah kanan di Pusat Pengurusan Pelancongan, Hospitaliti dan Acara, UUM. Lulusan sarjana muda pelancongan dari University of Strathclyde, UK dan sarjana

taman, rekreasi dan pelancongan dari University of Missouri-Columbia, USA. Kini beliau sedang melanjutkan pengajian (PhD) di UKM, di mana banyak menghasilkan artikel dan kajian berkaitan kelestarian, pembangunan pelancongan dan masyarakat.

Musliza Binti Mohamad (musliza_75@yahoo.com) ialah pensyarah kanan di Jabatan Perdagangan, Politeknik Sultan Abdul Halim Mu'adzam Shah (Polimas), Jitra. Lulusan bidang kewangan dari UKM (sarjana muda) dan UUM (sarjana). Beliau telah menghasilkan beberapa artikel dan kertas kerja berkaitan pengurusan dan pentadbiran yang dibentangkan dalam beberapa seminar peringkat kebangsaan dan antarabangsa.